

La clau

Mariano Rajoy va assistir divendres a Vitòria en qualitat de convidat al casament de **Javier Maroto**, vicesecretari general del PP, amb qui durant anys ha sigut el seu nòvio, **José María Rodríguez**. El president del Govern no va ser l'únic dirigent del partit present en el convidat. També hi van ser **María Dolores de Cospedal**, **Javier Arenas**, **Jorge Moragas**, **Pablo Casado**, **Andrea Levy**, **Iñaki Oyarzábal** i **Fernando Martínez-Maíllo**. És a dir, una bona representació de la cúpula popular, com correspon en l'enllaç d'un company de la direcció que ha volgut celebrar un dia tan important per a ell amb aquells amb qui comparteix moltes hores de feina. Perfecte.

¡Òndia, Rajoy en una boda gai!

JUANCHO Dumall
DIRECTOR ADJUNT

Però no deixa de cridar l'atenció que tan alta representació del PP en un casament de dues persones del mateix sexe es produeixi sense que ningú de la direcció del partit s'ha-

gi dignat demanar disculpes a la societat espanyola per la seva tossuda oposició als casaments gais, a vegades amb arguments homòfobs, que el van portar a presentar un recurs davant el Tribunal Constitucional -que va ser clamorosament tombat- de la llei que regulava aquests enllaços. Norma, per cert, aprovada per les Corts durant el mandat del socialista **Rodríguez Zapatero**.

L'únic que ha donat una explicació política a aquest viratge ha sigut el nuvi: «Les societats evolucionen, els partits evolucionen i avui el meu partit i el Govern volen sumar-se a això perquè ja a Espanya el dret al matrimoni és per a tots i avui tots compartim aquest missatge». Molt bé, però si el partit ha evolucionat, hauria sigut bo que ens ho diguessin

abans. Sobretot després de la sentència que enderrocava uns plantejaments que al seu dia només van convèncer el cardenal **Rouco Varela**.

L'Estatut

Fidel al seu estil, **Rajoy** creu que ha passat la maroma amb la seva presència en aquest casament. Però part de l'electorat no oblida les manifestacions amb els bisbes. Com tampoc ho fa, i això és avui molt rellevant, amb les recollides de firmes contra l'Estatut i el recurs contra la màxima llei catalana. I ens temem que això últim no s'arreglarà només assistint a un banquet.

 @JuanchoDumall

La roda

Deu anys de sobirania a internet

Jefemèride dels deu anys de l'obtenció del domini *.cat* per a la llengua i la cultura catalana a internet ha passat amb més pena que glòria. Una dècada de *sobirania virtual* catalana que, en el seu moment, va suposar un fracàs de la diplomàcia del Govern en funcions de **José María Aznar**. Les pressions espanyoles davant les autoritats dels Estats Units van ser inútils, i l'organisme que concedeix els dominis (ICANN) va aprovar el *.cat* amb una discreta complicitat del llavors ministre d'Indústria, **José Montilla**. L'Executiu de **José Luis Rodríguez Zapatero**, a diferència d'**Aznar**, va renunciar a obstaculitzar la campanya cívica impulsada per 98 entitats, 2.615 empreses i 65.468 ciutadans catalans, balears i valencians.

La victòria del *.cat*, el primer domini per a una llengua a la xarxa, s'ha consolidat durant aquesta dè-

Empreses, banca i multinacionals usen el domini '.cat' després de la por inicial al boicot

cada. La fundació que el gestiona espera acabar l'any amb 100.000 *matrícules* web, ja que es tracta del que acumula més creixement entre els dominis de la seva categoria a nivell global. És, a més, un dels més segurs i fiables del mercat.

Les empreses catalanes, la banca i les multinacionals que usen el català a la xarxa han apostat pel *.cat*. Un 60% dels dominis són d'aquest àmbit, un aspecte que demostra la normalització de la *matrícula* virtual. Res de boicot, zero missatge de la por. Abans que el *.cat* s'aprovés el 16 de setembre del 2005, la premsa i alguns partits espanyols se'n van burlar. Quan el govern d'internet (ICANN) va dir sí al *.cat*, l'Administració, els partits i la societat civil es van llançar a usar-lo. A les empreses, per por inicial al boicot, els va costar més, però amb el temps s'ha anat acceptant. El *.cat* és útil i ajuda a posicionar. Alguns veuen avui paral·lèlisme entre el plebiscit del 27-S i el 16-S del 2005. ≡

 @saulgordillo

El dilema català

Ara, mai o després

Els sondejos apunten que els resultats del 27-S obligaran a tornar a parlar d'una consulta popular

ALBERT Branchadell

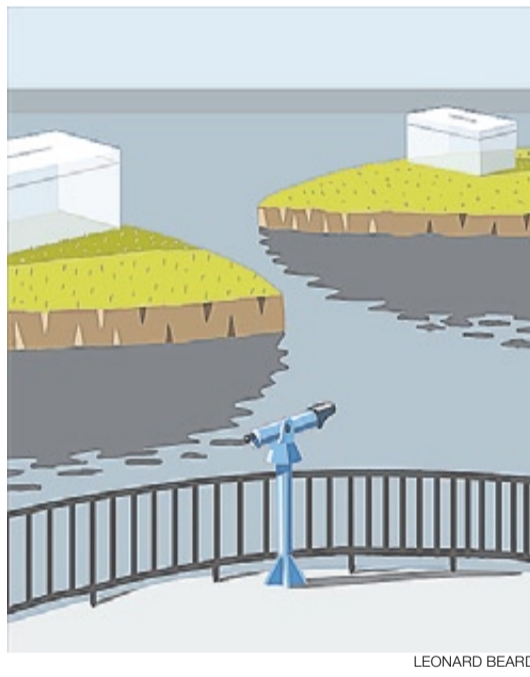
Segons les enquestes, la suma dels que canviarien «avui mateix» les eleccions del 27-S per un referèndum (Junts pel Sí) i els que van a la cita electoral proposant «la celebració d'un referèndum acordat amb l'Estat» (Catalunya Sí que es Pot) obtindrà una clara majoria tant en escons com en vots. Això és fidel reflex del que pensa la societat catalana: en l'últim Baròmetre del Centre d'Estudis d'Opinió el 43% de les persones entrevistades es van mostrar favorables a la independència, mentre que en qualsevol enquesta el suport a una consulta es dispara al 70-80%, com ja va revelar el Consell Assessor per a la Transició Nacional en el seu primer informe.

Considerant aquesta situació, potser resulta oportú fer una ullada al complex món dels referèndums de sobirania. Segons **Micha Germann** i **Fernando Méndez**, polítics de la Universitat de Zuric, entre el 1776 i el 2012 s'han celebrat al món gairebé 600 referèndums que han implicat la redistribució de la sobirania sobre una entitat territorial entre almenys dos centres territorials. Fins i tot dins de l'univers més restringit dels referèndums de secessió, en què la redistribució consisteix a transferir tota la sobirania sobre una entitat territorial a la pròpia entitat territorial, hi ha ensenyances que poden resultar instructives. Un cas

insòlit és el d'Algèria. El referèndum d'autodeterminació del 1962 va ser autoritzat per un referèndum previ a tot França en què els francesos van aprovar els anomenats Acords d'Évian firmats per **Charles de Gaulle**, que van obrir les portes a la independència d'Algèria. Qualificar-lo d'insòlit es deu al fet que aquesta tècnica no s'ha usat en cap altre cas. Sense anar més lluny, el referèndum escocès de l'any passat no va necessitar l'autorització prèvia del cos electoral britànic. En els dos referèndums del Quebec només van votar els ciutadans d'aquesta província canadenca.

Sens dubte, un exercici interessant consisteix a distingir els referèndums que van tenir un resultat clar dels que no el van tenir tant. El 1944 els ciutadans islandesos van decidir dissoldre la unió amb Dinamarca amb un resultat no simplement clar sinó directament aclaparador. Amb una participació del 98%, el 99,5% dels votants es van pronunciar a favor de la dissolució. Davant d'un resultat tan espectacular, el rei **Cristian X** no va poder fer altra cosa que felicitar els seus nous exsúbdivs islandesos.

SENS DUBTE estimulats per l'exemple islandès, els ciutadans de les Illes Fèroe, una altra dependència danesa a l'Atlàntic nord, van organitzar el seu propi referèn-

LEONARD BEARD

Els processos d'Islàndia, les Fèroe o Montenegro poden servir de referència històrica

dum el 1946. Aquesta vegada el resultat no va ser precisament cristal·lí. Amb una participació del 68%, el 50,7% dels votants es van pronunciar per la separació i el 49,3% en contra. En altres paraules, sobre un cens de 17.216 persones només 5.660 (un terç del total) van votar a favor de la independència. Aquesta vegada, la reacció de **Cristian X** no va consistir a felicitar els feroesos sinó a dissoldre el seu parlament regional i convocar unes eleccions que van guanyar còmodament els partidaris de mantenir la unió amb Dinamarca a canvi d'una autonomia autèntica.

Llegits en clau plebiscitària, els

resultats de les eleccions del 27-S s'assemblaran més als de les Fèroe que als d'Islàndia. Per començar, la participació s'acostarà més al 68% que al 98%. En segon lloc, comptant escons en lloc de vots, les enquestes diuen que Junts pel Sí no obtindrà la majoria absoluta i que la suma de Junts pel Sí i la CUP l'assolirà amb certa dificultat. En tercer lloc, fins i tot donant per feta la majoria en escons, no sembla que la suma de Junts pel Sí i la CUP hagi de superar el 50% dels vots. (Serà molt interessant veure quina actitud adopta la CUP després de situar el llistó de la legitimitat en el 55%.) Sigui com sigui, fins i tot en els escenaris més optimistes per a les llistes de **Raül Romeva** i **Antonio Baños**, sembla que el seu vot sumat només superarà lleument el terç del cens electoral. En aquestes condicions, resultarà difícil convèncer el món que hi ha un mandat «massiu i clar» a favor de la independència. En definitiva, sembla que caldrà tornar a parlar de referèndums. Aquí la política comparada pot venir a ajudar-nos.

DESPRÉS DE guanyar unes eleccions amb un discret 42% dels vots, els independentistes montenegrins van ser capaços de tirar endavant un referèndum avalat per la Unió Europea i, sobretot, de guanyar-lo d'acord amb les regles establertes per Brussel·les. Plantejar les eleccions del 27-S com un *ara o mai* pot ser un bon instrument de mobilització electoral, però la veritat és que entre l'*ara* i el *mai* s'obre l'ampli ventall de possibilitats del *després*. ≡

Professor de la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB.